

MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 19.08.2013 r.

nr. 3873 podpis. M. Połci

SEKRETARIAT

Biura Prac Senackich

Wpłynęło dn. 20.08.13

nr. 7347 podpis. M

Warszawa, dnia 16 sierpnia 2013 r.

ROWwpk-js-0700-2/13 (33A)

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

W związku z oświadczeniem złożonym przez senatora Grzegorza Wojciechowskiego podczas 37. posiedzenia Senatu RP w dniu 12 lipca 2013 r. w sprawie zwrotu przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) dokumentów prawnego zabezpieczenia umów, w których upłynął okres związania celem w ramach programów unijnych realizowanych w latach ubiegłych oraz na podstawie złożonych przez Prezesa ARiMR wyjaśnień w tej sprawie, przedstawiam co następuje.

Dokumenty stanowiące prawne zabezpieczenie umów dotyczyły następujących programów realizowanych w latach ubiegłych: Programu SAPARD oraz Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich” na lata 2004-2006 (SPO). Natomiast w przypadku Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2004-2006, nie występowały mechanizmy pomocy, w których zastosowanie miałyby weksle „in blanco”.

W przypadku Programu SAPARD procedura zwrotu dokumentów związanych z prawnym zabezpieczeniem wykonania zobowiązań przez beneficjentów w Programie SAPARD ma zastosowanie gdy:

- 1) umowa z beneficjentem zostaje rozwiązana, a ze strony ARiMR nie dokonano żadnych płatności na rzecz beneficjenta,
- 2) dokonano płatności na rzecz beneficjenta, a zwrot zabezpieczenia jest dokonywany zgodnie z warunkami umowy.

Zgodnie z ww. procedurą zwrot weksla in blanco oraz deklaracji wekslowej ma miejsce w siedzibie Oddziału Regionalnego ARiMR, w którym zawarta została umowa, na podstawie potwierdzenia odbioru, tj. poprzez poświadczenie odbioru wspomnianych dokumentów w *protokole odbioru weksla i deklaracji wekslowej*, którego oryginał załączany jest do teczeki sprawy.

W przypadku działań inwestycyjnych SPO, zgodnie z zapisami formularza podpisanej umowy przyznania pomocy, ARiMR zwróci beneficjentowi weksel w przypadku wypełnienia przez beneficjenta zobowiązań określonych w umowie po upływie 5 lat od dnia dokonania płatności końcowej przez ARiMR.

Ponadto ARiMR zwraca niezwłocznie beneficjentowi weksel w przypadku:

- 1) rozwiązania umowy przed dokonaniem wypłaty pomocy;
- 2) odmowy wypłaty całości pomocy o ile nie zostały dokonane jakiegokolwiek płatności na rzecz beneficjenta;
- 3) zwrotu przez beneficjenta całości otrzymanej pomocy wraz z odsetkami.

Obowiązująca procedura zwrotu dokumentów prawnego zabezpieczenia dla działań inwestycyjnych ww. programu przewiduje, iż termin wykonania poszczególnych czynności związanych z procesem zwrotu dokumentów powinien trwać nie dłużej niż 20 dni. W czasie tym pracownik merytoryczny ma obowiązek wystąpić do Kierownika Biura Wsparcia Inwestycyjnego z kartą udostępnienia/wydania dokumentów oraz wysłać pismo do beneficjenta zapraszające do odbioru weksła. Samo wydanie dokumentów beneficjentowi odbywa się na podstawie potwierdzenia odbioru.

Zatem w odniesieniu do przedstawionych w oświadczeniu Pana Senatora problemów, należy stwierdzić, iż obowiązujące procedury nie przewidują możliwości zwrotu ważnego weksła i deklaracji wekslowej za pośrednictwem poczty. W przypadku działań obu ww. programów konieczne jest osobiste stawiennictwo beneficjenta w celu podpisania protokołów odbioru. Ponadto należy mieć na uwadze, iż ARiMR zobowiązana jest do prawidłowego zabezpieczenia i przechowywania dokumentów prawnego zabezpieczenia (tj. umieszczenia ich w szafie metalowej z zamkiem szyfrowym, przeznaczonej wyłącznie do przechowywania dokumentów prawnych zabezpieczeń wykonania zobowiązań beneficjentów w ramach Programu SAPARD i SPO).

Jednocześnie należy zauważyć, że wskazane powyżej obowiązujące procedury nie uzależniają rozpoczęcia procedury zwrotu dokumentów prawnego zabezpieczenia od pisemnego wystąpienia beneficjenta w przedmiotowym zakresie. Pracownik odpowiedzialny za proces wydawania dokumentów prawnego zabezpieczenia po upływie okresu związania celem, powinien podjąć czynności zmierzające do wypełnienia zobowiązania ARiMR wynikającego z zawartej umowy, tj. zwrotu weksła i deklaracji wekslowej w przypadku gdy beneficjent wypełnił zobowiązania określone w umowie i minął pięcioletni okres związania celem liczony od dnia dokonania płatności końcowej. Niemniej jednak mogą zdarzyć się sytuacje, w których dla danej sprawy (zrealizowanej operacji) prowadzone są czynności wyjaśniające, związane z podejrzeniem zrealizowania/utrzymania operacji w okresie związania celem niezgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa oraz umową. W takich przypadkach dokument prawnego zabezpieczenia powinien zostać w dyspozycji ARiMR do momentu wydania wiążącego rozstrzygnięcia. Mając bowiem na uwadze konieczność ochrony interesów finansowych UE oraz budżetu państwa dopiero uzyskanie przez ARiMR

wyniku postępowania wyjaśniającego prowadzonego np. przez policję, prokuraturę, UKS lub inne instytucje determinuje dalsze postępowanie z dokumentem prawnego zabezpieczenia, tj. wydania go beneficjentowi w sytuacji niepotwierdzenia przez organy kontrolujące, iż w danej sprawie doszło do nieprawidłowości (co może powodować wydłużenie terminu przetrzymywania przez ARiMR weksla wraz z deklaracją wekslową) lub uruchomienia dokumentów prawnego zabezpieczenia w sytuacji potwierdzenia nieprawidłowości i konieczności odzyskania nienależnie wypłaconych środków finansowych.

Ponadto, w odniesieniu do stwierdzania przyczyn odmowy wydania dokumentów prawnego zabezpieczenia wskazanych w oświadczeniu Pana Senatora, cyt.: „Agencja nie ma pracowników do załatwienia tej sprawy” lub „dla Agencji jest to problem nowy” należy zauważyć, że nie jest to zgodne ze stanem faktycznym. Dokumenty prawnego zabezpieczenia są przez pracowników ARiMR wydawane sukcesywnie beneficjentom, którym upłynął okres związania celem.

Podsumowując, należy stwierdzić, że nie istnieje zagrożenie, aby złożone przez beneficjentów dokumenty prawnego zabezpieczenia, mogły zostać wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem, jak również do resortu nie docierały wcześniej informacje wskazujące na odmowę wydania beneficjentom przez Oddziały Regionalne ARiMR dokumentów prawnego zabezpieczenia umów, po upływie okresu związania celem.

Niemniej jednak, mając na uwadze zasygnalizowane przez Pana Senatora problemy, Prezes ARiMR wystosował do Oddziałów Regionalnych ARiMR pismo dotyczące konieczności zintensyfikowania i usprawniania prac przy wydawaniu ww. dokumentów beneficjentom.

Z pozdrowieniami,

w/z Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
PODSEKRETARZ STANU

Krystyna Gurbiel

Do wiadomości:

- Kancelaria Prezesa Rady Ministrów;
- Biuro Ministra, MRiRW.